

застосування антибактеріальних і протигрибкових засобів призвело до збільшення резистентності збудників та, відповідно, ефективності лікування. Дана ситуація в останні роки особливо загострилась, що зумовлено синергічним патологічним впливом на шкіру мікроорганізмів та грибів.

Бактеріально ускладнені дерматити зустрічаються найбільш часто, зумовлені вторинним інфікуванням уражених ділянок шкіри, зокрема за atopічного алергічного та акрального, які є первинними захворюваннями.

Даний вид дерматитів діагностується у тварин всіх вікових груп, проте максимальний рівень захворюваності характерний для собак старшої вікової групи (старших 10 років), а також у випадку імунодефіцитного стану, спричиненого призначенням глюкокортикостероїдів, порушенням вітамінного та мінерального обміну речовин, новоутвореннями тощо.

Породна сприйнятливність корелює лише із основними формами дерматитів, зокрема алергічним, який ускладнює умовно-патогенна мікрофлора шкіри.

Розвиток бактеріально ускладнених дерматитів має виражену сезонність, діагностується зазвичай у теплий період року, що, ймовірно, пов'язано із більшою кількістю несприятливих етіологічних чинників, зокрема: жарка та волога погода, травмування, ектопаразити тощо.

Висновки. Визначення мікробного фону за дерматиту повинно бути обов'язково включене у комплексну схему діагностики та враховуватись за розробки та впровадження лікувальних заходів. Визначення патогенної мікрофлори дозволяє індивідуалізувати терапевтичні схеми та покращити ефективність лікування собак. За вибору фармакологічних засобів необхідно приймати до уваги наявність у вогнищі ураження як бактеріальних, так і грибових збудників.

УДК 636.2.034:636.2083

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ВЕНЕРИЧНОЇ САРКОМИ У СОБАК

*Татарчук Р.Д., магістрантка; Білий Д.Д., д. вет. н., професор
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна*

Вступ. Трансмісивна венерична саркома реєструється у близько 5 % породистих собак, при цьому у безпритульних тварин цей показник може досягати 15 %. Крім того, важливим є високий рівень пухлинної агресії за даної пухлини. В останні роки стали більш частими випадки локалізації вогнищ ураження на слизовій оболонці носових ходів.

Пухлинні клітини за трансмісивної венеричної саркоми добре «відповідають» на хіміотерапію вінкристином, проте, незважаючи на прогрес у питанні лікування даної патології, запропоновані схеми лікування не забезпечують отримання бажаних результатів. Тому актуальними є подальші дослідження питання діагностики, консервативного та оперативного лікування венеричної саркоми.

Мета роботи: провести аналіз різних схем лікування собак за трансмісивної венеричної саркоми.

Матеріал і методи дослідження. При надходженні тварин до лікарні ветеринарної медицини проводили збір анамнезу, клінічне дослідження: загальне та ділянки ураження (локалізація, кількість вогнищ ураження, об'єму, характер пухлинної тканини, її співвідношення із оточуючими тканинами, наявність/відсутність капілярних кровотеч), за необхідності – цитологічне та рентгенологічне. Після верифікації пухлини формували три групи тварин, по 10 собак у кожній (5 – псів, 5 – сук). У собак першої групи (контрольної)

проводили хіміотерапію вінкристином, першої дослідної групи здійснювали екстирпацію пухлинної тканини за допомогою височастотного електрохірургічного апарату, другої дослідної групи проводили видалення вогнищ венеричної саркоми за допомогою електрокоагулятора із подальшим призначення вінкристину та циклофосфану.

Результати роботи. Встановлено, що у більш ніж половині випадків трансмісивну венеричну саркому діагностовано у псів (51,2-57,8 %), тоді як у сук рівень захворюваності нижче приблизно на 10 % (складає 42,2-48,8 %). У породному відношенні найбільш часто дану патологію реєструють у представників: німецької, східно-європейської, кавказської та азійської вівчарок - 4,7; 3,9; 3,5; 3,1 %, відповідно. В більшості випадків хворіли тварини у віці від п'яти до семи років (43,9 %), масою тіла від 20 до 40 кг (48,2 %). Найбільш часто пухлинні ураження локалізувались у сук на нижній стінці переддвір'я піхви (34,2 %), псів - основи статевого члена (59,6 %).

Порівняльна оцінка результатів лікувальних протоколів свідчить про відсутність рецидивів за комбінованого застосування електрокоагуляції та ад'ювантної хіміотерапії вінкристином та циклофосфаном.

Застосування вінкристину за венеричної саркоми у контрольних собак забезпечувало видужання 70 % тварин, що є найгіршим результатом серед всіх груп. Екстирпація пухлини за допомогою електрокоагулятора підвищувала ефективність лікувальних заходів в 3 рази. При цьому комбінований протокол, який включав електрохірургічний метод та хіміотерапію вінкристином дозволив отримати позитивний результат у всіх пацієнтів. Також слід відзначити, що в останньому випадку тривалість безрецидивного періоду перевищувала 6 місяців, тоді як за електрокоагуляції – у 80 %, монохіміотерапії – 70 % собак.

Висновки. Оптимальною схемою лікування собак за трансмісивної венеричної саркоми є екстирпація ділянок ураження шляхом електрокоагуляції апаратом ЕХВЧ-300РК «Надія-4» та ад'ювантної хіміотерапії вінкростоном у дозі 0,5 мг/м² та циклофосфану у дозі 250 мг/м².

УДК 619:616.6:636.2

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТКАНИННИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ СИМПТОМАТИЧНОЇ ФОРМИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ

Ревунець А. С., к. вет. н., доцент, Веремчук Я. Ю., к. вет. н., ст. викладач,

Грищук Г. П., к. вет. н., доцент

revunets@ukr.net

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

Актуальність проблеми. На сьогодні одними з найважливіших проблем розвитку молочної галузі тваринництва залишаються профілактика неплідності та лікування неплідних корів. Проведеними дослідженнями з'ясовано, що в господарствах Житомирської області до найрозповсюдженіших форм неплідності корів належать аліментарна (в окремі роки до 70 %) та симптоматична (до 60 %), які зумовлені неповноцінною та незбалансованою годівлею тварин, а також перебігом функціональних та запальних процесів у їх внутрішніх статевих органах. Останнім часом у ветеринарії досить поширеним є застосування біогенних стимуляторів, які виготовлені з тканин та органів тварин і рослин – тканинних препаратів, з профілактичною та лікувальною метою окремо та в комбінації з іншими лікувальними засобами при захворюваннях різної етіології.

Тому **метою** наших досліджень було вивчити ефективність застосування тканинних препаратів для профілактики та лікування симптоматичної неплідності корів.